

Evaluering af forsøg med trivselsudvikling i indskolingen på Mentiqa via BUPLs pulje til udvikling af pædagogprofessionen

Indholdsfortegnelse

Indledning	1
Metode	1
Trivselsundersøgelse	2
Semistruktureret interview med pædagogen, med ansøgningens parametre som spørgeguide	3
Analyse	5
Konklusion	5
Perspektiv	5
Pædagogen i skolen i nærværende kontekst	6
Bilag 1 Pædagogens indsats	6
Bilag 2 EXCEL ark med trivselsmålingen	

Indledning

På grund af risikoen for konflikt i vinteren 2018, hvor Mentiqas lærere var udtaget, blev starten af dette forsøg udskudt, til den 3. april uge 14 stedet for i uge 9, - efter aftale mellem projektets pædagog og kontaktpersonen hos BUPL. Dette har betydet nogle grundlæggende ændringer for forsøget, som nu strækker sig henover sommerferien og dermed påvirkes af en planlagt holddeling, hvor de ældste elever fra holdet er rykket op på et ældre hold. Dermed er gruppen af elever ændret undervejs, så den gruppe børn, der var i fokus i begyndelse af projektet, er reduceret fra 11 til 5. Dette betyder, at hvis en elev markerer et mere eller mindre positivt svar end tidligere får det store udsving på resultatet og det svækker brugbarheden af undersøgelsen. De 5 oprindelige elever går nu på et nyt hold med 9 børn i alt.

Metode

Igennem evalueringen rettes fokus på elevernes trivsel både i forhold til de parametre pædagogen har opstillet og i forhold til en generel trivselsmåling fra Børns Vilkår. I det omfang, det er muligt holdes parametre, indsats og resultat op imod hinanden for at se om, der er en forbindelse. Der søges efter

konklusioner, hvor der ses gode resultater i elevernes trivsel og perspektiverende indsigter, der hvor resultaterne er udeblevet eller trivslen ikke er øget.

Trivselsundersøgelse

Det har ikke været muligt at anvende DCUMs trivselsmåling, da datagrundlaget er for småt. Pædagogen har brugt Børns Vilkårs spørgeramme til trivselsmåling, den består af 20 spørgsmål målrettet børn i indskolingen. Se (bilag 2) Spørgsmålene omhandler både børnenes faglige, sociale og fysiske trivsel samt deres opfattelse af de fysiske rammer, hvilket stemmer godt overens med hensigten i vores projekt. I det følgende afsnit er forskellene i trivselsmålingerne fra april og september fundet og kommenteret.

Det ses, at børnene er eller er blevet meget mere glade for at gå i skole og meget mere glade for at være i klassen. Dette overordnede, svar ser vi, som en slags sum af det at gå i skole - det er det, det hele handler om og vi opfatter disse svar som meget vigtige og positive.

Der er ingen ændring på om hvorvidt eleverne føler sig alene i skolen, der er en negativ udvikling på hvorvidt eleverne kan lide pauserne. Her er det en elev, der rykker sig og vedkommende er i en rivende udvikling, hvor han åbner sig op overfor omverdenen og den skal eleven lære at kende på godt og ondt.

Eleverne er blevet mere glade for deres lærere/pædagog. Dette kan skyldes, at der er mere tid, mere til en god kontakt mellem barn og pædagog/voksen.

Der ses negativ udvikling på om eleverne har ondt i maven eller hovedet, når de er i skolen. Begge test er taget umiddelbart før middag, hvor eleverne har brugt deres mentale energi, er ved at være trætte og måske sultne - dette forhold er interessant for skolen, at forholde sig til.

Børnene er blevet bedre til at løse egne problemer. Dette kan skyldes den målrettede indsats i dette forløb og det ses som et værdifuldt resultat, fordi målgruppe netop let kommer i konflikt på grund af udfordringer i de sociale kompetencer.

Der ses en negativ ændring i elevernes svar på deres evne til at koncentrere sig i timerne og ligeledes i forhold til at hjælpe hinanden. Elevernes tro på hvorvidt, de andre elever kan lide dem, er faldet. Dette skal muligvis ses i lyset af, at der er kommet yderligere 4 elever ind i klassen i perioden, dette påvirker gode vaner og rutiner samt hele kulturen i klassen.

Der ses et fald i elevernes svar i forhold til, hvorvidt eleverne mener, at lærerne er gode til at hjælpe dem i skolen. Dette kan hænge sammen med, at der er gået mere tid til at hjælpe, de nye elever ind i klassefællesskabet og denne tid føler de "gamle" elever måske går fra dem.

Der ses en lille stigning i hvorvidt nogle føler, at nogle elever driller, så eleven bliver ked af det. Stigningen er fra intet til lidt. Der ses en stor positiv ændring i forhold til, at ingen er bange for, at de andre børn griner af dem. Dette viser, at eleverne selvom de har en følelse af, at de kan blive drillet, faktisk føler sig trygge og tillidsfulde overfor hinanden i skolen.

Der er ingen ændring i forhold til følelsen af egen medindflydelse i timerne. Dette ses også i andre trivselsundersøgelser, det skal tages alvorligt, men eleverne er ikke altid bevidste om, hvad egen medindflydelse er og den bevidsthed bygges op jo ældre, eleverne bliver.

Der ses en positiv ændring i elevernes opfattelse af, hvorvidt timerne er kedelige, så timerne opfattes ikke kedelige. Dette er muligvis et resultat af, at to voksne i klassen gør, at eleverne ofte er blevet delt og dermed meget individuelt undervist og udfordret.

Der ses en lille negativ ændring i forhold til om eleverne mener, de lærer noget spændende i skolen. Den første undersøgelse blev lavet ligesom nogle nye elever startede og de elever var i sagens natur topmotiverede, men man skal altid arbejde med relevans og motivation i skolen for at holde elevernes interesse fanget.

Eleverne peger på en stor positiv ændring i forhold til at høre, hvad læreren siger. Et af målene i undersøgelse var netop at skabe mere ro i klassen og derfor oplever eleverne måske, at der er mindre larm end tidligere. Opdelingen med to voksne til 9 elever har været yderst givtig for elevgruppen.

Klasselokalet opfattes, som mere rart at være i. Der er gjort meget ud af indretning og miljø i klassen, så derfor er der måske en naturlig sammenhæng med elevernes opfattelse af klasselokalet. Samtidig med at der målrettet samarbejdes om elevernes sociale liv ses dette resultat som vigtigt.

Toiletterne opfattes som mindre rene end tidligere. Dette på trods af, at der nu er installeret helt nyrenoverede og pæne toiletter, muligvis er ændringen med til at skabe denne mindre frustration.

Semistruktureret interview med pædagogen, med ansøgningens parametre som spørgeguide

Der er mere sammenhæng mellem skole og SFO, det kan pædagogen observere fordi, de nye børn, der er startet, får større tryk, fordi hun følger børnene hele dagen. Dette gælder specielt 3 nye børn. Det betyder, at pædagogen kan svare på de spørgsmål, forældrene har omkring deres barns trivsel, f.eks. hvordan det er gået i timerne. Da pædagogen igennem skolearbejdet opnår en bedre relation til børnene, kan hun bedre hjælpe dem både i SFOén og i skolen. Pædagogen kender simpelthen børnene bedre fra flere forskellige sammenhænge og derfor kan hun bedre hjælpe børnene. Pædagogen bliver igennem projektets forløb bekræftet i, hvor meget relationen betyder mellem barn og hende som voksen.

”Specielt én elev, der er udfordret, opsøger mig dagligt i SFO og i skolen, eleven søger mig, når det bliver svært og jeg kan hjælpe pågældende, når h.. bliver virkelig vred. Det har været min største succes i forsøget.”

Større tolerance over for hinanden i deres kommunikation -

Pædagogen oplever at børnene er på grund af ovenfor nævnte øvelser, er lettere at tale med og dermed kan de forhåbentligt på sigt få større tolerance i deres kommunikation. Børnene er blevet dygtige til at sætte ord på deres positive og negative oplevelser i frikvartererne. Eleverne svarer selv i trivselsmålingen at

de føler, der er "lidt drilleri" men de er glade for at gå i skole, glade for at være i klassen og de føler ikke at, der bliver grinet af dem.

Eleverne udviser færre faglige frustrationer i deres kommunikation

Eleverne udviser kun få faglige frustrationer over deres opgaver, så her har mit fokus ikke været stort.

Eleverne er mere positive i deres kommunikation i deres leg og tegninger.

"Vedrørende leg er nogle af de nye blevet bedre til sige fra på en hensigtsmæssig måde eller de henter hjælp hos mig." Tegninger er ikke observeret.

"Én er blevet bedre til at lege med de andre børn, han plejer at være en enspænder - nu løber han på løbehjul med de andre børn, han kan vente på tur og er blevet bedre til at deltage i undervisningen."

Lærerne kan bedre gennemføre undervisningen

At pædagogen har været i klassen, skaber en dejlig ro - for pædagogen har også været hjælpelærer, så de elever, der har haft brug for hjælp har kunnet få hjælp uden at vente for længe. Dette har givet lærerne bedre forudsætninger for at gennemføre undervisningen. Både helt nye lærere og for klassen ukendte lærere.

Eleverne underbygger dette i svarene i trivselsmålingen hvor de svarer, at de har let ved at høre lærerne og de kan godt lide at være i klassen.

I klassen kan læreren og pædagogen samarbejde om differentiering af undervisningen; "idet vi holddeler, så vi har hvert vores hold. Herved kan vi understøtte de elever, der er på et højere niveau" Eleverne svarer, at de keder sig lidt men, der er ingen, der keder sig meget. Motivation, relevans, kedsomhed og rutiner er altid en problemstilling at forholde sig til i undervisning og læring.

Eleverne har fokus på det faglige frem for på hinanden

"Da børnene er små, skal de have besked på at gå i gang, men til en vis grad, har de mere fokus på det faglige frem for på hinanden, men det ikke har ikke været vores største fokus, da det jo er en nødvendighed, at de kan sættes på deres plads og arbejde uden at forstyrre de andre."

Eleverne er mere selvhjulpne, trygge

Rent fagligt er eleverne ikke nødvendigvis blevet mere selvhjulpne, da de indimellem søger bekræftelse hos pædagogen, for om det, de har gjort, er godt nok. Dette anses ikke for et problem, da børnene får tryghed, som tidligere beskrevet og de i øvrigt selv løser deres opgaver - så det anses som alfa og omega for en god start på skolelivet. "Det kan blot være et besøg uden for klassen, hvor vi lige ser lidt på fiskene, der kan gøre, at en elev igen kan gå ind i klassen og deltage i undervisningen."

Samtaler om kriser eller konflikter, hvordan føler de og hvad har det gjort ved de andre.

Pædagogen har arbejdet med konfliktløsning og forståelse i små og store grupper, hvor børnene er med til at løse konflikterne og komme videre.

To elever havde en konflikt - hvor de havde været oppe at slå dagen før. Pædagogen tager en samtale med de to: den ene vil ikke se på den anden og h.. virker til gengæld voldsom. Igennem samtale, skal eleverne sætte ord på konflikten og hvad misforståelsen bunder i. Samtalen resulterer i, at eleverne får løst konflikten og de slutter med tale om Fårup Sommerland; "Det var så positivt, at begge drenge snakkede helt på lige fod, da de gik ind i klassen. Denne konflikt havde tidligere kunne leve videre i SFOén, fordi læreren ikke kan gå fra de andre i klassen for at tale med to elever."

Analyse

Trivselsmålingen og Pædagogens observationer er ikke helt i overensstemmelse. Dette kan skyldes flere ting, for det første er trivselsmålingen generel og pædagogens fokus har været mere specifik. Dette gør dog ikke trivselsmålingen mindre interessant, den kaster lys over nogle ting, som børnene har fokus på og belyser deres trivsel fra deres perspektiv - dog sat op med voksenparametre fra Børns Vilkår. Pædagogens perspektiv er og bliver det, en voksen kan observere ud fra det perspektiv, hun har. Vi kan bruge resultaterne fra begge positioner, eleverne er glade for skolen, glade for klassen, glade for de voksne, de er trygge ved hinanden og de kan høre hvad, der bliver sagt. De keder sig lidt, de er ikke helt glade for de nye toiletter, der ellers lever op til alle standarder. De er ikke altid trygge i frikvartererne. Selvom der har været en forøget faglig pædagogisk indsats og selvom vi voksne mener, eleverne trives, lærer og udvikler sig på bedste vis, kan vi altid gøre det bedre. På mange skoler viser nyere trivselsmålinger, at eleverne ikke mener, de har medbestemmelse, men ved de hvad medbestemmelse er i et voksenperspektiv og i uddannelsessystemet?

Konklusion

På baggrund af ovenstående, må vi slutte, at indsatsen alt andet lige har båret frugt i forhold til elevernes trivsel, de er glade for skolen, glade for klassen glade for de voksne og trygge ved hinanden. Der er skabt mere ro i deres skoledag og bedre sammenhæng mellem skoledagen og deres eftermiddag og trivsel i SFOén. Ligeledes er det styrkede forældresamarbejde en vigtig pointe, som vi tillader os at slutte også har en betydning for elevernes trivsel på skolen og i SFOén.

Perspektiv

Perspektiverende er det vigtigt fortsat at rette opmærksomheden på elevernes perspektiv på trivsel og måske ligefrem spørge dem, hvornår de mener, de har det godt i skolen, så de selv kan være med til at beskrive en god skoledag. Lige så vigtigt er det, at arbejde med motivation og relevans for stof, indhold og elevgruppe. Eleverne svarer jo, at de godt kan lide at gå i skole, men at de keder sig lidt i timerne. Datagrundlaget er så lille at bare en elev flytter sit svar påvirker det hele undersøgelsen, dette bør man have for øje, når man overvejer konsekvenserne af dette projekt.

Pædagogen i skolen i nærværende kontekst

Projektet viser, at pædagogen kan være en vigtig faktor i arbejdet med at understøtte undervisningen og styrke klassens sociale liv samt det enkelte barns udvikling af sociale kompetencer. Pædagogen kan skabe sammenhæng mellem skole og SFO for børn og deres forældre. Pædagogen kan være en tryghedsskabende faktor i forhold til skolehjemsamarbejdet, der er meget vigtigt men også krævende i indskolingen. Pædagogen kan med sin faglig tilgang i samarbejde med læreren gøre undervisningen mere spændende og relevant eller forståelig for eleverne, ligesom pædagogen kan lave relevante afbæk for eleverne i timerne. Pædagogen kan i indskolingen være med at udvikle et nyt trivselsbegreb, der tager udgangspunkt i børnenes beskrivelser af en god skoledag.

Bilag 1 Pædagogens indsats

Observationer/guidning, elevsamtaler

Pædagogen har lavet observationer på den enkelte elev, disse observationer er skrevet ned i en logbog, som hun har brugt i guidede samtaler, med eleverne. Pædagogen har igennem forløbet observeret, at eleverne har udviklet sig socialt, de er blevet bedre til at sætte sig på deres plads, være stille og gå i gang med deres opgaver. Dette stemmer overens med trivselsmålingen, hvor eleverne svarer, at de er glade for klassen, der er arbejdet målrettet på dette og eleverne er trygge ved at være i klassen. En elev har udviklet sig fra at være meget indelukket til faktisk at deltage i det sociale liv, dette kan til tider virke overvældende på eleven, som kan virke usikker i skolegården og i frikvartererne.

Elevinddragende tiltag

Ting klassen øver sig på - som klassen selv har besluttet.

- Gå stille ind i klassen!
- Tal pænt til hinanden!
- Lyt til læreren!
- Vær stille mens kammeraterne taler!

Øvelser:

Pædagogen har bl.a. anvendt følgende øvelser for at styrke elevernes trivsel igennem samarbejde og kommunikation, øvelserne retter sig på positive oplevelse men har også fokus på de vanskelige ting, eleverne oplever i deres sociale liv.

Øvelser: Børns vilkår; "Trivsel til alle" - Målrette indskolingen - samarbejdsøvelser, Trivsels-øvelser: Den gode oplevelse, det gode frikvarter, hvem har jeg leget med, hvad var godt, - men også hvem har drillet og hvad gjorde de så?

Taløvelse - styrkelse af den nonverbale kommunikation. Den lærte de hurtigt, den gjorde dem glade.